

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

Prosiect Plastig Untro yn Labordai Microbioleg ICC – Atodiad L – Astudiaethau Achos

Fel rhan o adroddiad terfynol y prosiect, cyflwynodd Revolution-ZERO bedair astudiaeth achos ar asesu a lleihau plastig untro. Rhennir y rhain yn dudalennau ar wahân i'w rhannu'n unigol.

Er mwyn ategu ein dealltwriaeth o effaith allyriadau a chyfathrebu gwell, cynhwysir tabl CO₂e ar gyfer sefyllfaoedd go iawn.

Allyriadau Cyfatebol

Gweithgaredd	CO ₂ e
Awr o ddefnyddio gliniadur effeithlon	10 g ¹
Golchi llwyth dillad ar 40C, a'i sychu mewn peiriant sychu dillad	2 kg ¹
Anadlydd powdr sych (oddeutu 200 dos)	4 kg ²
Bwlb ynni isel 5-wat am flwyddyn	15 kg ¹
Llundain i Glasgow ac yn ôl (trên)	64 kg ¹
Defnyddio ffôn clyfar (defnyddio 195 munud y dydd y flwyddyn ar gyfartaledd)	69 kg ¹
Llundain i Glasgow ac yn ôl (car bach petrol ac effeithlon)	237 kg ¹
Anadlydd dos mesuredig (oddeutu 200 dos)	100 kg ²
Ynysu atig (haen allanol tŷ sengl)	400 kg ¹
Gosod clun newydd neu lawdriniaeth pen-glin	1 tonnelli ¹
Llawdriniaeth ddargyfeiriol ar y galon	2.3 tonnelli ¹
Tŷ a adeiledir o'r newydd (tŷ teras tair ystafell wely, brics a mortar)	32 tonnelli ¹
Gosod tyrbin gwynt 100-kW (arbed 2619 tonnelli ar ôl 20 mlynedd)	134 tonnelli ¹

¹ Berners-Lee, M 2010, *How Bad Are Bananas?*

² <https://www.nice.org.uk/news/article/nice-encourages-use-of-greener-asthma-inhalers>

Astudiaeth Achos 4: Ailgylchu Blaenau Piped

Mae'r astudiaeth achos olaf yn ymwneud ag un o ffynonellau gwastraff mwyaf GIG Cymru, sef blaenau piped sydd wedi'u gwneud o polypropylene. Un o'r prif faterion a geir gyda blaenau pipedau yw halogi deunydd yn ystod y broses o'u defnyddio, ac felly mae'n rhaid eu di-halogi os byddant am gael eu hail-brosesu.

Fodd bynnag, mae gennym arloeswyr sy'n dod i'r amlwg yn y DU, megis LabCycle ac Automedi, a gafodd eu cyfweld yn ystod y broses hon. Mae gan LabCycle yn benodol, ateb sy'n canolbwyntio ar y labordy, **gan allu prosesu a di-halogi'r pipedau a'u newid yn ôl i'r deunydd crai yn barod i'w ail-weithgynhyrchu'n bipedau.**

Dyma gyfle unigryw i symud o gynnyrch tebyg, ac mae'n ddefnydd fwy effeithlon o ailgylchu, yn hytrach na newid allbwn y cynnyrch.

Yn ôl y gwneuthurwr, LabCycle amcangyfrifwyd y bydd yn barod i'w defnyddio ledled Cymru erbyn 2024. **Rydym yn argymhell y dylid parhau i ddod i ddeall y broses hon, o gofio y cyfle mae'n ei greu i atal gwastraff.** Amcangyfrifodd Revolution-ZERO y gostyngiad mewn allyriadau yn sgil ailgylchu blaenau piped yn fecanyddol. Gan ei bod yn anodd cofnodi swm y cynnyrch yn y data caffael yn gywir, mae'r swm, allyriadau ac arbedion allyriadau yn debygol o fod yn uwch.

Arbedion allyriadau drwy ailgylchu blaenau piped

Cynnyrch	Swm	Cyfanswm y Pwysau (kg)	Cyfanswm CO ₂ e (kg)	Gostwng CO ₂ e yn sgil ailgylchu (kg)
Blaenau piped	3,478,392	8696	44,217	24,349